

UN CAFÉ EN PELAYO CON...

Paco Brines 'Coeter II'

PILOTARI

¿Qué se pide en el bar?
Un café solo

Le gusta con un azucarillo y se lo toma en seguida. Esta entrevista se desarrolla dentro del trinquet.

Francisco Luis Brines 'Coeter II', en el palco de Pelayo. :: JESÚS SIGÜES

«Los pilotaris no somos profesionales, precisas otra 'faenita' para vivir»

«Antes había más dinero en el trinquet. Hay que amoldarse porque todo ha cambiado, menos nosotros», lamenta

«La Fundación debe hacer que este deporte se modernice. Estamos viviendo con cosas de hace 70 años, por ejemplo, los horarios»

:: MOISÉS RODRÍGUEZ

VALENCIA. Francisco Luis Brines 'Coeter II' tiene 40 años y lleva 24 como pilotari profesional del raspall. Se crió a 50 metros del trinquet de Simat y su hermano fue también jugador: ganó el cuarto Individual, el de 1989. Ambos adoptaron el apodo de su apodo paterno como nombre deportivo. «La verdad es que no sé por qué fue. A él le llamaban el Coeter en el pueblo y no era coeter», comenta. Sí recuerda como si fuera

ayer el día de su debut: el 23 de noviembre de 1993. «Entonces no había tecnificación. Paco Malonda nos llevaba a los chavales que destacábamos a Gandía los sábados por la mañana», recuerda. Hasta que un año después de los juegos de Barcelona, en pleno invierno, Emilio Peris le dejó aún más helado al comunicarle de que, a sus 16 años, le iba a colocar en el cartel vespertino. «Su muerte me pegó fuerte. Ha sido mi padre en la pilota», subraya.

«Era un empresario y apretaba una barbaridad. Tenía un carácter fuerte, pero también te daba lo que hiciera falta», señala. De aquella tarde, recuerda que jugó de resto en la primera partida. «Hice un desastre y me llamo al cuarto que tenía en el trinquet. Me dijo: 'No te desentones, que vas a jugar la segunda de-

lante, bajo la escala'. Hice un recital gracias a él», indica Coeter II. Aquella tarde, por obra del recientemente fallecido patriarca de El Zurdo, el raspall ganó uno de sus mitgers de referencia. «Si un día no estabas al nivel o no le tirabas, te llevaba al cuarto... ¡las escaleras te parecían más empinadas que nunca! Y si había alguna disputa entre un jugador y un postor, se los llevaba a los dos al despacho», señala.

Coeter II reivindica un homenaje «como toca» para Emilio Peris. «Sus trinquets han sido los mejores y los más honrados. Otros lo han conseguido, pero luego han caído. Pero los suyos se han mantenido. Ha tenido poder, pero se lo ha ganado. Mandaba, en su casa nunca ocurría nada raro. El raspall no sabe lo que le debe», sentencia.

¿QUIÉN ES FRANCISCO LUIS BRINES?
Detalles personales
Simat: Su pueblo, residía al lado del trinquet, hoy cerrado.
Bar/pub: Negocio que compagina con la pilota desde 2013.
¿De dónde viene Coeter?: Apodo de su abuelo paterno.

Trayectoria en la pilota
Gandía: Trinquet en el que debutó a los 16 años, hace 24.
Individual: Lo ganó en 2013, al derrotar a Moncho en Piles.
Liga: La ha conquistado en dos ocasiones, en 2010 y 2013.

También comenta el ultimátum lanzado por Moltó, quien asegura que se retirará si no recupera su nivel de juego en los próximos dos meses. «Eso nos ha pasado a todos los pilotaris, hemos tenido días buenos y malos. Waldo se ha ido a casa diciendo que no iba a jugar más», señala, escéptico. Eso sí, indica que al quien ha de abordar el asunto. «Tiene que haber personas que perciban el problema, lo cojan y le digan: 'Alfonso, tómate dos semanas'. La pilota no puede perder a Moltó en un mes. Las figuras salen cuando salen y cuesta mucho formarlas para permitir algo así», subraya.

«La pilota no puede perder a Moltó en un mes. Las figuras salen cuando salen para permitirse eso»

«El raspall no sabe lo que le debe a Emilio Peris. Sus trinquets fueron los más honrados y los mejores»

«Es que esto querra mucho! Ahorra estroy bien, y en esos momentos distrutas. Pero hay otros... yo creo que cuando acabe, que a mi edad puede ser en cualquier momento, no volveré a coger el coche para ir a un trinquet», desliza antes de matizar: «Igual cinco años después si que voy a una partida». Coeter II lamenta la situación actual de la pilota: «Cuando yo empecé podías vivir de ella. Jugabas mucho y había buenas propinas. Hoy hay que cambiar muchas cosas que son de hace 70 años e impensables en otros deportes, como los horarios», indica. «¿Quién puede ir a un trinquet un lunes a las 5 de la tarde? ¿Los jubilados? No podemos depender de ellos, sino también de que vengan a vernos los niños, las mujeres, la gente joven...», detalla.

«Lo primero que tenemos que hacer es ser profesionales. Nos llenamos la boca con eso y no lo somos porque todo el mundo tiene su 'faenita'. De lo contrario, no puede vivir», asegura Coeter II. «¿Por qué antes funcionaba? El hombre se iba toda la tarde al trinquet y no pasaba nada, y había más dinero porque la gente cobraba en negro y ahora se hace todo en blanco. Hay que amoldarse porque todo ha cambiado menos nosotros», especifica.

Francisco Luis Brines relata a modo de anécdota cómo se hizo con el pub que regenta en Simat. «El año que gané el Individual fue el mejor para mí, pero la peor etapa de la pilota. Lo había ganado todo. Val net estaba fatal y no podían pagarme lo que me correspondía», indica. «Luego si me lo pagaron, pero es entonces cuando me plantee que he de buscarme algo», comenta Coeter II. El mitger se muestra escéptico con que la pilota pueda ser autosuficiente en dos o tres años, reto que se ha marcado la Fundación. «Pleno que la nueva gente que entre lo hará con nuevas ideas para que este deporte sea más moderno porque, de lo contrario, mejor dejarlo como está», reflexiona Coeter II, partidario de todo lo que sean cambios. «¿Tomeos open? Sí, porque nunca se han hecho. Antes no había trofeos como ahora. Ya se ha visto que el día a día no funciona».

Soro III va fer una partida perfecta a la final del trofeu Fundació José Luis López. VAL·NET

Soro III presenta la seua candidatura per a la lliga

La parella de Soro III i Santi, entre les favorites de l'afició

VALENCIA | J. CARLOS RODRÍGUEZ

■ Pelayo, dissabte 17 hores. Conversa entre partides. La final de ras-pall ha sigut molt ràpida i ha concedit l'oportunitat del diàleg i la reflexió entre els aficionats. Entre els temes diversos, aquell que correspon a la pilota és parlar dels sis equips que enguany disputen la lliga professional. Els aficionats saben que tots els anys hi ha sorpreses, que parlar de favorits quan encara no ha començat la competició és un poc estèril, però opinar és entretingut, sa, vàlid, a més de ser condició sine qua non entre els humans i completament democràtic.

Així que, dins de les quinze i els pronostics que els aficionats es feien abans de la gran final d'escala i corda, destacava un equip per damunt de tots, la parella de Soro III i Santi. Malgrat jugar en inferioritat numèrica davant tríos que semblen molt poderosos, com el de Pere Roc II i Genovés II, els aficionats assenyalen a la parella formada pel cam-

Santi de Finestrat serà el company de Soro III a la lliga. VMI

CALENDARI

Les lligues

Els pròxims dies es donarà a conèixer el calendari de la competició d'escala i corda i també la confecció dels equips que disputaran la lliga professional de raspall.

pió individual i el mitger de Finestrat.

També hi ha expectació per veure com respondrà el jove Francés. Els aficionats tenen ganes de veure al jove rest jugar la màxima competició. El de Petrer té un estil de joc que agrada als puristes, elegant, tècnic, depurat. Hi ha qui recorda la

LA PISSARRA

- DILLUNS 15 GENER. ● 18.00
- TRINOLET BORRIANA
- Fageda i Salva
- José Salvador i Raül
- DILLUNS 15 GENER. ● 18.30
- TRINOLET XERACO
- Ian i Roberto
- Sergio i Josep
- DIMARTS 16 GENER. ● 16.15
- TRINOLET MASSAMAGRELL
- Soro III i Nacho
- Pere Roc II i Santi
- DIMARTS 16 GENER. ● 18.30
- TRINOLET OLIVA
- Moltó i Gahi
- Gnañí i Canari

gran competició que va fer el passat estiu al trofeu de Massamagrell. Al

"Tio Pena va demostrar que estava preparat. A la lliga s'annuncia amb Javi i Bueno.

Per cert, tres blaus més enllà, en l'escala, estan els components de l'equip de Pilota 2.0. Semblen sants. Tres dels seus pilotaris, Puchol II, Marc i Bueno, jugaran la lli-

ga professional. L'entrada del punter de Meliana també és un merecut premi.

La conversa es talla perquè acaba d'entrar Paco Cabanes i tots volen saludar al mite, a l'ídol, a la gran persona. El Genovés alça la màxima admiració i respecte entre tots. Ell, com sempre, respon amb un somriure acompanyat per un fort apretó de mans o una palmadeta a l'esquena que et demostra la seua força sobrenatural.

Entre tant, per megalònia, anuncien l'entrada dels finalistes del trofeu Fundació José Luis López. Juguen els equips de Soro III i Puchol II. L'expectació és màxima.

Comença la partida, els rojos estan millor. Soro III està fent una demostració de joc. Celebra cada quinze com si fóra l'últim. En passar al rest alça la mirada cap la gal·leria. Allí estan els seus. Entre ells hi ha una simbiosi d'energia, d'unió reforçada per un gest amb el cap de Quico. Soro III afirma amb el cap. Estan eixint les coses bé.

Amb un poc de patiment per la incertesa del resultat finalitza la partida. El trio de Soro s'ha proclamat campió. El de Massamagrell ho celebra com es mereix. Soro III ha presentat les seues credencials per a ser candidat al títol de lliga. No podia ser d'altra manera. Jugar en parella serà complicat, però al número u li motiven els grans reptes.

Membres de l'escola del club del Puig, que ahir va conquerir cinc ors en el campionat provincial. LEVANTE-EMV

El Puig, referència en el frontó

► El club Penya de Pilotaris Amics del Frontó complix mig segle de vida en plena forma, consolidat com un exemple en la modalitat de les tres parets i amb una potent escola ► Projecten remodelar el frontó

PEDRO VALERO VALENCIA

El club Penya de Pilotaris Amics del Frontó del Puig porta ja mig segle de vida plegant-li a la pilota de tec. Esta entitat de l'Hortanord, que en 2017 ha celebrat amb grans partides els seus primers 50 anys de vida, és una referència en la modalitat de les tres parets gràcies al te-

ball de la seua directiva i l'alt nivell de la seua escola.

Vicent Pascual Tomás, president des de fa nou anys, es mostra més que content pel creixement del club. «És un orgull. Som una directiva d'amics en la que cada un té el seu objectiu, com en una empresa. El club ha anat a més i tennim il·lusió,

amb una directiva jove. L'escola que tenim ens motiva per a seguir», apunta el dirigent.

El club del Puig treballa cada any en l'organització de campionats (Campionat de Sant Pere, Individual Mestres o Trofeu Durà), a més d'una important activitat social i una presència sensible en les xarxes

socials, des d'on s'emeten partides de frontó en directe.

L'escola del club, fundada en 1985, compta ara amb vora 45 alumnes i dos monitors, que des de setembre a juny entrenen entre 3 i 5 hores setmanals, a més les competicions locals i autonòmiques. D'altra banda, els equips de l'escola re-

LES PARTIDES DE HUI

- 1 Borriana
18.00 H Escala i Corda
Fageca - Salva
Vs J. Salvador - Raulí

- 2 Xeraco 18.00 H Raspall
Ian - Roberto
Vs Sergio - Josep

Resultats d'ahir:

Molíó - Gabi Vs Punxa - Sanclis 25-10

altzen viatges al País Basc per celebrar encontres i jugar contra altres equips de la zona.

Els alumnes de l'escola no només juguen al frontó, sino que també practiquen altres modalitats com la galotxa, l'escala i corda i el raspall. Una formació variada i completa que ajuda a la progressió dels joves «aprenents».

Resultat històric en el provincial

L'escola del Puig va aconseguir ahir cinc títols provincials en la finals provincials dels XXXVII Jocs Esportius de la Comunitat Valenciana de frontó parelles disputades a Massamagrell. El Puig és la primera escola que guanya l'or en les cinc categories (Benjamí, aleví, infantil, cadet i juvenil), resultat del treball desenvolupat en l'escola.

Remodelació del frontó

El club té projectada una remodelació del seu frontó, un dels millors a la Comunitat Valenciana, amb l'objectiu d'ampliar la seua capacitat d'aforament. Un altre repte per aconseguir creixent.

LA PILOTA FEMENINA, UNA TRAVESSA GUANYADORA

VA DE BO

Alberto Soldado

Quan el 18 de juliol de 1897 el Jai Alai de València anunciava la primera partida de dones pilotaris de «cesta punta», no procurava apostar per la igualtat. Fa cent vint anys a penes hi havia consciència social sobre qüestions de gènere. S'organitzaven per motius merament comercials. De fet aquell Jai Alai, que va començar anunciant «cesta punta» acabà programant partides al «estiu del país», es a dir, al llargues, i desafiaments basc-valencians amb peculiars condicions, a fi d'atraure espectadors i rendibilitzar una milionària inversió. La capacitat d'aquell recinte su-

perava els sis mil espectadors.

No hi hagué massa sort amb l'experiència femenina ja que a penes va durar en el temps.

Molts anys després, en l'ambit de la pilota basca es va apostar per les raquetistes, que a València, tingueren el seu àmbit en el Frontó Chiqui, inaugurat en 1942, amb capacitat per a cinc-cents espectadors, situat en el carrer de Russafa, on posteriorment es va ubicar el Cine Lys. En l'àmbit de l'esport autòcton, res de res. La presència de la dona en els trinquets, inclosos com a espectadora, era nul·la. Només en alguns pobles de la Marina, en les partides del Joc al Carrer la seua presència

estava normalitzada, cas de Muria.

Tot ha canviat per a bé. La dona guanya en drets i reclama el seu lloc en l'espai del joc de pilota, en totes les seues variants i en tots els territoris on es conserva. I això només pot portar immensos beneficis per a este esport. Normalitzar la presència femenina hauria de ser una de les prioritats del nou futur. Cal destacar l'esforç federatiu per impulsar les seues competicions, tant en l'àmbit intern com en l'internacional.

Hi ha tornejos de raspall, d'one wall i de galotxa en terres valencianes. Hem vist partides de raspall femení que han entusiasmat a l'edifici de Pelayo. Ara mateix la Federació ha programat un circuit de tecnificació que congrega a desenes de xiquetes, repartit per diverses seus. En el Mundial de Colòmbia vam vore una bella final indivi-

LEVANTE-EMV

Mar de Biorrp, campiona d'Europa.

dual que acabà amb el triomf, i la medalla d'or, per a la biscaïna Patricia Espinar. La partida contra la campiona holandesa va ser certament espectacular. Les pilotaris valencianes aconseguiren la medalla de bronze després de les seleccions d'Buskadi i Mèxic. Igual que els seus paisans masculins, les pilotaris valencianes guanyen en prestigi

en el panorama internacional. És la conseqüència de l'aposta que es fa des de diversos clubs, de la Federació de Pilota i de les institucions, especialment des de la Diputació de València.

Estem en els inicis, no més en els inicis. Preguntem-nos a hores d'ara per una possible professionalització és una quimera, però assistim a trobades on les xiques, que porten públic a les pistes, reben xicotetes compensacions per als seus gastors de desplaçament, fet absolutament impensable fa anys. A Alfafar i Cheste, l'últim cap de setmana de gener, s'annuncien algunes de les millors pilotaris valencianes junt amb figures de la talla de Tínn III i Lassa, gràcies a l'empresa riojana Garfe. Festivals de frontó valencianes que compararan amb la presència de Levante TV. Es parla d'un gran campionat interfederacions a nivell estatal impulsat des de València i Buskadi. Idees integradores a favor de la pilota femenina. Idees per guanyar el futur.